

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวินิจฉัยเรื่องความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทและการฝึกอบรม ของบุคลากรด้านวิศวกรรมโยธา สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสำรวจและศึกษาสถานภาพด้านคุณวุฒิการศึกษา 2) เพื่อศึกษาความต้องการด้านโครงสร้างหลักสูตร ลักษณะสาระความรู้ และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการ 3) เพื่อศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทและฝึกอบรม จากผลการวิจัยในบทที่ 4 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.1 สถานภาพทั่วไปและสถานภาพด้านคุณวุฒิการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีทั้งหมด จำนวน 212 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 99.1 มีอายุอยู่ในช่วง 31- 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 77.4 มีสถานภาพสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 76.9 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.2 โดยส่วนใหญ่ได้รับวุฒิการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ 45.7 ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งนายช่างโยชาคิดเป็นร้อยละ 34.4 สังกัดหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลคิดเป็นร้อยละ 61.8 ซึ่งมีอายุการทำงานอยู่ในช่วง 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.0 และมีรายได้ต่อเดือน อยู่ระหว่าง 15,001 -20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.1

5.2 ความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของบุคลากรด้านวิศวกรรมโยธา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.3) มีความต้องการที่จะศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยมีสาระวิชาที่ต้องการศึกษาต่อมากที่สุด 2 อันดับแรกในแต่ละสาขาวิชาดังนี้ 1) สาขาวิชาวิศวกรรมโครงสร้างและวัสดุ มีสาระวิชาที่ต้องการเรียนอันดับแรกคือ วิชาคอนกรีตเทคโนโลยีขั้นสูง รองลงมา วิชาคือวิชาการออกแบบโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก 2) สาขาวิชาวิศวกรรมเทคนิคธรณีมีสาระวิชาที่ต้องการเรียนอันดับแรกคือ วิชาวิศวกรรมธรณีพิบัติและการป้องกัน รองลงมาคือวิชาวิศวกรรมฐานรากขั้นสูง 3) สาขาวิชาวิศวกรรมการทาง มีสาระวิชาที่ต้องการเรียนอันดับแรก คือวิชาการออกแบบเรขาคณิตและพื้นผิวทาง รองลงมาคือ วิชาการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพงานทาง 4) สาขาวิชาบริหารจัดการและเทคนิคงานก่อสร้างมีสาระวิชาที่ต้องการเรียนอันดับแรก คือวิชาการบริหารโครงการของภาครัฐ รองลงมาคือวิชาวิศวกรรมกราฟิกและแบบก่อสร้างขั้นสูง และ 5) สาขาวิชาวิศวกรรมทรัพยากรน้ำชลประทานและสิ่งแวดล้อม มีสาระวิชาที่ต้องการเรียนอันดับแรก

คือ วิชาการบริหารจัดการแหล่งน้ำ รองลงมาคือวิชาการออกแบบระบบชลประทานและเขื่อนขนาดเล็ก

ส่วนด้านโครงสร้างหลักสูตรการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.6) ต้องการศึกษาด้วยโครงสร้างหลักสูตรแบบเรียนวิชาในห้องเรียน 36 หน่วยกิตและทำโครงการวิจัย 6 หน่วยกิต โดยผู้ตอบแบบสอบถาม(ร้อยละ 65.6) ต้องการให้จัดการเรียนการสอนนอกเวลาราชการ วันเสาร์ – วันอาทิตย์ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 79.9 สามารถใช้แหล่งเงินทุนส่วนตัวในการจ่ายค่าเล่าเรียน แต่ร้อยละ 59.9 ต้องการจ่ายค่าบำรุงการศึกษาและค่าลงทะเบียน ตามหน่วยกิตที่ลงทะเบียนจริงในแต่ละภาคการศึกษา มากกว่าที่จะจ่ายแบบคงที่ทุกภาคการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม(ร้อยละ 62.3)ต้องการให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาจัดตั้งศูนย์การศึกษาไกล่เกลี่ยกับภูมิปัญญา ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการเดินทางและจะทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อได้โดยไม่ต้องลาราชการ สำหรับประเด็นข้อเสนอที่ว่า หากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จะจัดโครงการหลักสูตรปริญญาโทในที่ตั้ง (มจร.บางมด) และจัดคอร์รับ- ส่ง ผู้เรียนจากต่างจังหวัดเข้ามาเรียนใน วันเสาร์ – อาทิตย์ นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 71.1 ไม่สนใจ เนื่องจากกระยะทางระหว่างจังหวัดหนองคายและกรุงเทพฯ ไกลเกินไปซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อการทำงานในหน้าที่ได้

5.3 ความต้องการเข้ารับการศึกษา

หัวข้อการศึกษาที่สนใจ 5 อันดับแรก คือ 1) การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์และคำนวณออกแบบโครงสร้าง 2) การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์และออกแบบงานด้านชลประทาน 3) เทคนิคการก่อสร้างและควบคุมงานก่อสร้างอาคาร 4) การควบคุมและการตรวจสอบคุณภาพงานทาง และ 5) การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการออกแบบและเขียนแบบงานทาง ตามลำดับ

ส่วนด้านรูปแบบการจัดการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ต้องการศึกษาด้วยรูปแบบเชิงปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 71.7 โดยที่การศึกษาแต่ละครั้งใช้ระยะเวลา 3 - 5 วัน คิดเป็นร้อยละ 72.6 และต้องการให้จัดการศึกษานอกพื้นที่ทำงาน ต่างจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 75 นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 61.3 ต้องการให้ตัวแทนของภาครัฐหรือองค์กรภาคเอกชน หรือสถานประกอบการเป็นผู้จัดการศึกษา มากกว่าที่จะเป็นหน่วยงานของรัฐเอง

5.4 แรงจูงใจที่ทำให้เกิดความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทและการเข้ารับ การฝึกอบรม

ผลการศึกษา พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้เกิดความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทและการ ฝึกอบรม ของบุคลากรด้านวิศวกรรมโยธา สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย เกิดขึ้นจากหลายประเด็น และ พบว่า แรงจูงใจที่มีอำนาจจูงใจระดับสูงที่สุด ได้แก่ 1) อยากเพิ่มพูน ทักษะความรู้และประสบการณ์ 2) อยากได้องค์ความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากเดิม และ 3) อยากให้งานที่ ทำปัจจุบันมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ซึ่งโดยภาพรวมจะเห็นว่าแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทและการ ฝึกอบรม ของบุคลากรด้านวิศวกรรมโยธา สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย โดย ส่วนใหญ่ก็เพื่อมุ่งพัฒนางานในหน้าที่เป็นหลัก โดยที่ผลอาจจะเกิดขึ้นตามมาในลักษณะของ ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานหรือเลื่อนขั้นเงินเดือน ตลอดจนเกียรติยศและการยอมรับทาง กลุ่มสังคมเป็นเรื่องรอง

5.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท

1. สำหรับปัจจัยด้านครอบครัว เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ระดับปริญญาโทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัจจัย 3 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลอยู่ใน ระดับมาก โดยสามารถเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ การสนับสนุนของสมาชิกในครอบครัว จำนวน สมาชิกในครอบครัวที่กำลังศึกษาอยู่ และการรับผิดชอบครอบครัวเพียงคนเดียว

2. สำหรับปัจจัยด้านการเงิน เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย ที่มีอิทธิพล อยู่ ในระดับมาก โดยสามารถเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ ค่าบำรุงการศึกษาและค่าลงทะเบียนตลอด หลักสูตร การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อจากหน่วยงาน ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่นค่าอาหาร ค่าที่ พัก ค่าพาหนะเดินทางและค่าประกันสุขภาพ/ประกันชีวิต ค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่ต้องจ่ายประจำ และรายได้พิเศษจากงานอื่นๆนอกเหนือจากเงินรายได้ประจำ

3. สำหรับปัจจัยด้านสังคม เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ระดับปริญญาโทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัจจัย 4 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ การนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานที่ทำอยู่ให้มี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น การเพิ่มวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้น ความต้องการเปลี่ยนสายงานใหม่ และความ มั่นคงและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

4. สำหรับปัจจัยด้านสถาบันจัดการศึกษา เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัจจัย 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพล อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงตามลำดับดังนี้ คือ ชื่อหลักสูตร/วิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร และคุณวุฒิหรือปริญญาบัตรที่จะได้รับ

สรุป เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของบุคลากรด้านวิศวกรรมโยธา ที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก คือด้านสถาบันการศึกษา รองลงมา ด้านการเงิน ด้านสังคม และด้านครอบครัวตามลำดับ

5.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ารับการฝึกอบรมของบุคลากรด้านวิศวกรรมโยธา

1. สำหรับปัจจัยด้านหน่วยงาน เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ารับการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัจจัย 3 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากโดยเรียงเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ ความถี่ที่เกิดปัญหาในการทำงานทางทักษะและวิชาการ รองลงมา คือภาระหน้าที่ของงานในตำแหน่ง และการให้การสนับสนุนในการฝึกอบรมจากผู้บังคับบัญชา

2. สำหรับปัจจัยด้านการเงิน เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัจจัย 5 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากโดยเรียงตามลำดับได้ ดังนี้ คือการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมจากหน่วยงาน รองลงมาค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าลงทะเบียนอบรมต่อหลักสูตร ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่นค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าพาหนะเดินทาง และค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่ต้องจ่ายประจำ

3. สำหรับปัจจัยด้านสังคม เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัจจัย 2 ปัจจัย ที่มีอิทธิพล อยู่ในระดับมากโดยเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือนำความรู้ที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานที่ทำอยู่โดยตรง และความต้องการเปลี่ยนสายงานใหม่ให้ตำแหน่งสูงขึ้น

4. สำหรับปัจจัยด้านสถาบันที่จัดการฝึกอบรม เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัจจัย 7 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากโดยเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ ชื่อหลักสูตร/วิชาที่เปิดการฝึกอบรม รองลงมาการได้รับประกาศนียบัตร ความพร้อมในด้านต่างๆเช่นเจ้าหน้าที่และสื่อที่ทันสมัย ชื่อเสียง

ของสถาบันที่จัดการฝึกอบรม ชื่อเสียงและความสามารถของคณาจารย์หรือวิทยากร ที่ตั้งหรือสถานที่ที่จัดการฝึกอบรม และช่วงเวลาและระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม

สรุป เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ารับการฝึกอบรมของบุคลากรด้านวิศวกรรมโยธา ที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก คือด้านหน่วยงาน รองลงมาด้านสถาบันที่จัดการฝึกอบรม ด้านการเงิน และด้านสังคม ตามลำดับ

5.7 ข้อเสนอแนะการศึกษาวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในด้านการจัดทำหลักสูตรและรูปแบบความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทและการฝึกอบรมของบุคลากรด้านวิศวกรรมโยธา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของบุคลากรด้านวิศวกรรมโยธา ผู้ศึกษาวิจัยขอเสนอแนะให้สถาบันการศึกษาที่เป็นของรัฐ จัดรูปแบบหลักสูตรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรด้านวิศวกรรมโยธา และลักษณะเนื้อหาวิชาควรมีให้มีความสอดคล้องกับลักษณะด้านความรู้ทักษะสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง และสถาบันการศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ในขณะเดียวกัน การดำเนินการตามข้อเสนอแนะนี้ สถาบันการศึกษาจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับเงื่อนไขข้อกำหนด และมาตรฐานในการพัฒนาหลักสูตร ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

2. ด้านความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมของบุคลากรด้านวิศวกรรมโยธา ผู้ศึกษาวิจัยขอเสนอแนะให้สถาบันที่จัดการฝึกอบรมจัดรูปแบบหลักสูตรและลักษณะเนื้อหาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการด้านความรู้ทักษะสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง

3. ด้านองค์กรหรือหน่วยงานควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและสนับสนุนให้มีการเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยการกำหนดทิศทางการพัฒนาและหัวข้อการฝึกอบรมให้ชัดเจน ควรมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานร่วมด้วย

5.8 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ครอบคลุมเฉพาะพื้นที่จังหวัดหนองคาย เพียงเท่านั้น ซึ่งเขตจังหวัดอื่น ๆ อาจมีความต้องการศึกษาต่อและการฝึกอบรมที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นการศึกษาค้างต่อไป ควรเพิ่มขอบเขตการศึกษาออกไปสู่จังหวัดอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงหรือตามภูมิภาคต่าง ๆ ด้วย